

Esglésies romàniques

Al Pallars Jussà hi podem trobar un alt nombre d'esglésies romàniques que formen un patrimoni cultural i artístic molt important. Aquestes esglésies ens permetran no només delectar-nos amb les seves talles, relleus o frescos d'una altíssima qualitat artística sinó que també ens transportaran al món religiós de la Catalunya medieval.

Santa Maria de Covet:

L'església parroquial està situada al bell mig del poble de Covet. Datada el 1107, l'edifici està format per una sola nau coberta amb volta de canó i acabada en un absis semicircular.

El que fa més famosa aquesta església és la seva decoració escultòrica. La seva portada esculpida és una de les més originals del romànic català. Presenta al centre un Pantocràtor dins la petxina sostinguda per dos àngels i acompanyat pels símbols de Sant Mateu i Sant Joan. A les arquivoltes es distribueixen figures d'alt relleu representant músics, àngels i monstres. A una banda s'agrupen la Verge amb el Nen i Sant Josep i a la clau la representació d'Adam i Eva. El conjunt es completa en el seu angle superior dret amb la figura d'un lleó que devora un home. A l'esquerra estava la seva parella, avui dia desapareguda.

A l'interior de l'estructura destaca la decoració de la imposta que recorre l'interior de l'absis central i les estructures que ornamenten els capitells dels arcs torals.

Santuari de la Mare de Déu de La Fabregada:

L'església situada amunt del barranc de Sant Esteve de la Sarga depèn de la Parròquia de Sant Esteve. Datat al segle XII, és un edifici d'una única nau coberta de canó i absis semicircular. El campanar és d'espadanya.

Sant Esteve d'Abella:

L'antiga església parroquial de Sant Esteve, situada a la part alta del poble d'Abella de la Conca es documenta per primer cop el 1141. És un bonic edifici romànic de planta tripartita amb les tres naus acabades amb absis. Adossat a l'edifici principal destaca el campanar de planta quadrada ornamentat amb arcuacions llombardes similars a la decoració exterior dels absis de les naus. El campanar, construït posteriorment, presenta finestres geminades al llarg de la seva estructura.

La decoració interna de l'ermita se centra en pintures murals i un retaule gòtic on es representen escenes de la vida de la Verge.

Santa Maria de Mur:

A l'extrem oposat del turó en el que s'erigeix el castell de Mur es troba el santuari de Santa Maria de Mur, construït molt probablement al mateix temps que el castell, als voltants del segle XI.

L'església consta de tres naus cobertes amb voltes de canó i capçalera composta per tres absis semicirculars. Santa Maria de Mur es va convertir en església canònica amb una comunitat d'agustins. Aquest fet va condicionar la distribució de l'edifici: junt a l'església es troba el recinte comunitari amb dos claustres i les dependències del monjos agustins. El claustre principal, del s.XII,

és de planta rectangular. Està envoltat de sòcol corregut amb arcs de mig punt sobre una única filera de columnes. Els seus capitells estan decorats amb representacions figurades i motius geomètrics i vegetals. Entre les dependències que es troben al voltant del claustres destaquen un forn i el que podria haver estat el refectori.

Pel que fa a la decoració interior, cal referenciar les pintures que decoraven l'absis central considerades com una de les millors mostres de pintura romànica. Actualment es troben al Museum of Fine Arts de Boston (EUA). Les pintures de l'absis sud es conserven al Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Santa Maria de Mur, junt amb el Castell de Mur, fou declarada Monument Històric-artístic l'any 1920.

Sant Vicenç de Capdella:

Ermita situada a la Vall Fosca, junt amb les ermites de Sant Martí i Sant Julià són tres exponents del romànic de la zona. Sant Vicenç té una estructura de nau amb absis en el qual destaquen arcuacions llombardes. El campanar és de torre quadrada

Sant Julià d'Espui:

A 1285 metres d'altitud, situada a la Vall Fosca, aquesta ermita és molt similar a la de Sant Vicenç sobre tot pel que fa a l'estructura de planta quadrada del seu campanar

Sant Martí de la Torre de Capdella:

Tercera església romànica de la Vall Fosca. Destaca la seva planta rectangular i la seva alçada excepcionalment desproporcionada. L'edifici presenta un absis amb arcuacions llombardes i fris en dent de serra

Santa Maria de Llimiana:

Església parroquial estructurada en tres naus separades per arcades sobre pilastres que data del segle XII. La rectoria adossada a l'edifici no permet contemplar tot l'absis, decorat en la seva totalitat per arcuacions llombardes. També adossat es troba el campanar, de planta quadrada. Actualment, al costa de l'ermita es pot visitar un petit museu que recull diferents peces d'art religiós renaixentista i barroc.